

На основу чл.41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености (Сл.гласник РС бр.36/2009, 88/10, 38/15, 113/17, 113/17- др. закон) чл.22 Статута града Крушевца ("Сл.лист града Крушевца"бр.15/18, 11/24) и Мишљења Локалног савета за запошљавање града Крушевца бр.21/2025 од __.12.2025. године

Скупштина града Крушевца, на седници одржаној дана _____.године, донела је

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА

ГРАДА КРУШЕВЦА ЗА 2026. ГОДИНУ

УВОД

Локални акциони план запошљавања града Крушевца за 2026. годину (у даљем тексту ЛАПЗ) представља кључни инструмент локалне политике запошљавања који треба да послужи да се боље и детаљније сагледају проблеми, потребе и могућности локалног тржишта рада и припреми одговарајући сет мера подршке. Њиме су дефинисани циљеви и приоритети, односно утврђени програми и мере политике запошљавања који ће се реализовати у току 2026.године на територији града Крушевца.

Реч је о документу којим се дају одговори на питања какво је стање на тржишту рада, какве су перспективе и које су мере на располагању.

Правни основ за израду ЛАПЗ налази се у члану 41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09, 88/10, 38/15, 113/2017 и 113/2017- др. закон) којим је дефинисано спровођење активне политике запошљавања на нивоу локалне самоуправе.

I АНАЛИЗА СТАЊА У ГРАДУ КРУШЕВЦУ

Анализом стања у граду Крушевцу могу се сагледати карактеристике друштвене, економске ситуације као и ситуација на тржишту рада.

1. ПОЛОЖАЈ И МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ КРУШЕВЦА

Град Крушевац се налази у централном делу Републике Србије. Захвата најјужнији део панонског обода и перипанонске Србије. Границе Крушевца су између 43°22'17" северне географске ширине, 21°9' и 21°34'8" источне географске дужине. Град лежи у долини Западне Мораве и Расине између планина Копанник, Жељин и Јастребац, на површини од око 75 km².

По свом географском положају и условима за функцију саобраћајног средишта у односу на суседне општине, подручје Крушевца је покривено искључиво копненим комуникацијама. Углавном друмски саобраћај представља саобраћајни систем преко кога се подручје Крушевца повезује са осталим окружењем.

Један од главних саобраћајних коридора Е-75, повезује Југоисточну Европу и Западну Европу. Он дотиче субрегион Крушевца са североисточне стране. Такође, град је повезан "Моравским коридором" - аутопут Појате-Прељина, што Граду даје једну нову димензију за раст и развој.

Моравски коридор, је први дигитални ауто-пут у Србији. Укупна дужина износи 112 километара и обухвата три деонице: Појате – Крушевац (27,8 километара), Крушевац – Адрани (53,8 километара), Адрани – Прељина (30,6 километара). Саобраћајница повезује све веће градове централне Србије где живи више од пола милиона људи – Чачак, Краљево, Врњачка Бања, Трстеник, Крушевац, Сталаћ и Ћићевац, као и Коридор 10 и аутопут „Милош Велики“ (Коридор 11). Деоница Крушевац-Краљево планирана је да се отвори крајем 2025.године, тренутно је отворен део Појате-Врњачка Бања.

Град Крушевац представља економски, административни, културни, здравствени, образовни, информативни и спортски центар од значаја за Расински округ, чије је седиште. Расински округ обухвата град Крушевац и општине Варварин, Трстеник, Ћићевац, Александровац и Брус. Највећи део насеља се налази на надморској висини од 150 – 165 m.

Град Крушевац се граничи са општином Варварин на северу, са општинама Ражањ и Ћићевац на североистоку, са општином Алексинац на истоку, а са општинама Трстеник, Александровац и Брус на западу и југозападу.

Територија града Крушевца се простире на површини од 854 km², од чега градско са приградским насељима обухвата 73,78 km². Удаљеност Крушевца од Београда износи 196 km, а од Ниша 80 km.

Табела 1. Општи подаци о граду Крушевцу и Расинском округу

	Град Крушевац	Расински округ
Површина (km ²)	854	2.668
Укупан број насеља	101	296
Број градских насеља	1	6
Број осталих насеља	100	290
Број катастарских општина	92	286
Просечна величина катастарске општине (km ²)	8,45	9,01

Извор: Републички завод за статистику

2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ПРИКАЗ ГРАДА КРУШЕВЦА

2.1.Становништво

Број становника Расинског округа, према попису из 2022. године, је 208.087 становника, при чему 113.951 становника чине грађани Крушевца, што представља 54,76% становника Расинског округа.

Учешће становништва Града Крушевца старијег од 65 година, износи 24,46% док је удео младих до 24 године 22,85%. Радни контингент становништва (15-64 година), чини 70.786 становника или 62,12%.

Табела 2. Упоредни преглед броја становника

	1961	1971	1981	1991	2002	2011	2022
Број становника у Крушевцу	103.190	118.016	132.972	138.111	131.368	128.752	113.951

Табела 3. Становништво по старосним групама, полу и удео у укупном становништву

Године старости	Број становника			Удео %		
	Укупно	Мушко	Женско	Укупно	Мушко	Женско
0-14	15.297	7.959	7.338	13,43	14,38	12,53
15-19	6.105	3.203	2.902	5,36	5,78	4,95
20-24	5.854	2.279	2.875	5,14	5,38	4,91
25-29	5.856	3.022	2.834	5,14	5,46	4,84
30-34	6.004	3.097	2.907	5,27	5,59	4,96
35-39	7.196	3.659	3.537	6,31	6,61	6,04
40-44	7.986	3.971	4.015	7,01	7,17	6,86
45-49	8.715	4.341	4.374	7,65	7,84	7,47
50-54	7.696	3.752	3.944	6,75	6,77	6,73
55-64	15.374	7.233	8.141	13,49	13,06	13,90
65 и више	27.868	12.165	15.703	24,46	21,97	26,81
Укупно	113.951	55.381	58.570		48,60	51,40

Табела 4. Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу, попис 2022. године

	Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
Град Крушевац	у	98.371	1018	6087	19147	51799	6316	13831	173
	м	47.278	273	1612	8868	27249	2937	6245	173
	ж	51.093	745	4475	10279	24550	3379	7586	79
Расински Округ	у	180.811	2084	14863	39215	92290	10898	21184	277
	м	88.206	466	4545	18717	49355	5283	9688	152
	ж	92.605	1618	10318	20498	42935	5615	11496	125

Извор: Републички завод за статистику

Табела 5. Структура становништва према етничкој и националној припадности, попис 2022. године

	ГРАД КРУШЕВАЦ		РАСИНСКИ ОКРУГ	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
Срби	106.194	93,50	195817	96,10
Албанци	63	0,05	119	<0.05
Бошњаци	16	0,01	28	<0.05
Бугари	50	<0.05	84	<0.05
Буњевци	1	<0.05	2	<0.05
Власи	48	<0.05	50	<0.05
Горанци	11	<0.05	41	<0.05
Југословени	171	<0.05	263	<0.05
Мађари	17	<0.05	35	<0.05
Македонци	129	0,11	188	<0.05
Муслимани	10	0,008	47	0,02

Немци	5	<0.05	10	<0.05
Роми	2063	1,81	2725	0,013
Румуни	38	<0.05	67	<0.05
Руси	57	<0.05	103	<0.05
Русини	2	<0.05	2	<0.05
Словаци	6	<0.05	11	<0.05
Словенци	17	<0.05	23	<0.05
Украјинци	5	<0.05	16	<0.05
Хрвати	63	<0.05	103	<0.05
Црногорци	119	0,10	178	0,08
Остали	112	<0.05	250	<0.05
Неизјашњени и неопредељени	855	0,75	1469	0.007
Регионална припадност	15	<0.05	28	<0.05
Непознато	3515	3,09	5538	0,02
Укупно	113582	100	207197	100

Извор: Републички завод за статистику

Поред Срба, који броје 93,50% укупног становништва, на територији Крушевца живе и Роми (1,81%), а остатак становништва чине остале мањине које су заступљене са 4,69% у укупном броју становника града Крушевца.

Табела 6. Домаћинства према броју чланова, по попису 2022. године

	Број чланова домаћинства							Просечан број чланова домаћинства
	1	2	3	4	5	6 и више	Укупно	
Расински округ	19.003	20.578	13.424	11.117	5.572	5.140	74.834	3
Град Крушевац	10.552	11.341	7.809	6.433	2.901	2.452	41.488	3

Извор: Републички завод за статистику

2.2. Економска ситуација

Према степену развијености локалних самоуправа, град Крушевац је сврстан у другу групу градова и општина чији је степен развијености у распону од 80% до 100% републичког просека.

2.2.1. Привредни субјекти

На дан 30.06.2025. године своју делатност на територији града Крушевца обавља укупно 7.056 привредних субјеката (5.820 предузетничких радњи и 1.236 привредних друштава), што значи да је приметан тренд повећања.

Табела 7. Привредна друштва

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Активна	1.245	1.289	1.334	1.342	1.166	1.189	1.341	1.347	1.307	1.276	1.236
Новооснована	75	77	88	30	36	40	39	34	36	47	27
Брисана	19	22	33	16	23	12	18	28	52	72	44

Извор података: Регистар привредних субјеката АПП

Табела 8. Предузетници

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Активни	3.883	4.129	4.344	4.421	4.615	4.721	4.907	5.104	5.372	5.590	5.820
Новоосновани	679	637	678	352	310	208	297	360	363	288	316
Брисани	637	390	466	280	256	184	226	255	244	231	226

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

Табела 9. Привредни субјекти

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Активни	5.128	5.418	5.678	5.763	5.781	5.910	6.248	6.551	6.679	6.866	7.056
Новоосновани	754	714	766	382	346	248	336	394	399	335	353
Брисани	656	412	499	296	279	196	244	283	296	303	270

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

2.2.2. Индустија

Крушевац је некада био снажан индустријски центар са посебно развијеном металопрерађивачком и хемијском индустријом. Да је главна карактеристика Крушевца била развијена индустрија сведоче и подаци о површинама под индустријским погонима (56 ха градски производни комплекси и 97,50 ха комплекси у приградској зони) и подаци о броју запослених у 16 индустријских предузећа (22.428 радника је 1990. године било запослено у индустрији, што је представљало више од половине укупног броја запослених). Период транзиције крушевачке привреде, обележен приватизацијом преко 30 фирми, довео је до пропадања великих друштвених система и проглашења технолошким вишком око 10.000 запослених.

Како је број индустријских радника у граду Крушевцу у периоду транзиције знатно опао, примарни циљ би требало да буде привлачење првенствено производно оријентисаног инвестиционог капитала који би био у функцији повећања броја запослених и повећања извоза.

Последњих година, привреда града Крушевца доживљава опоравак, што се огледа и у проширењу капацитета многих фирми, Goodyear Serbia d.o.o., „Kromberg&Schubert“, „Lidl“, „BIG Tržni centar“, „Henkel“ тако је број незапослених смањен.

Успешно дугогодишње спровођење мера активне политике запошљавања које Град спроводи, допринеле су да се број незапослених драстично смањено, што је такође допринело привлачењу нових инвеститора.

2.2.3. Пољопривреда

Пољопривреда је значајан сегмент укупне привредне активности града Крушевца. Од укупног броја становника Крушевца у руралном подручју живи 59.836 становника (52,68%). Просечна густина насељености је 133 становника/км². Коришћено пољопривредно земљиште је површине **25.755 ха**, а под шумама је **38.112 ха**. У структури пољопривредних површина доминирају оранице и баште са **18.434 ха**, затим следе ливаде и пашњаци са **3.777 ха**, воћњаци са **1.755 ха**, виногради **407,12ха**, расадници **523 ха** и остало **96 ха**. Град Крушевац има укупно **12.664** пољопривредних газдинстава, од чега је **7.313** регистрованих.

Крушевац има дугогодишњу традицију у развоју сточарства, ратарства, повртарства, воћарства, воћних садница, лозних калемова, винове лозе и садница ружа, цвећа и украсног биља, што представља добру подлогу за даље улагање у њен развој.

2.2.4. Трговина

Трговинска делатност заузима значајно место међу привредним субјектима који послују на територији Крушевца.

Најзначајнији већи трговински ланци који обављају своју делатност на територији Крушевца су ДИС, ИДЕА, Рода центар, Макси, ЛИДЛ, БИГ Тржни центар, Уради сам, GOMEX, Woby haus, Univerexport, Aman marketi, Златан траг, Алби центар и Леон маркет.

2.2.5. Спољнотрговинска робна размена Расинског округа и Града Крушевца за период јануар-септембар 2025.године

Према подацима **ПКС РПК Крушевац** за период јануар – септембар 2025.г. **спољнотрговинска размена Расинског округа износи 687.6 милиона евра**, у поређењу са истим периодом у 2024.г. , **спољнотрговинска размена већа за 8.4%.**

Вредност извезене робе за период јануар – септембар 2025.г. износи 373.2 милиона еура и у односу на исти период 2024г. **извоз је повећан за 8.9%.** **Укупан увоз Расинског округа за првих девет месеци 2025. г.** износи 314.3 милиона еура и у односу на исти период 2024.г. **увоз је порастао за 7.7%**

У Расинском округу у за период јануар – септембар2025. г. **остварен је суфицит у износу од 58.9 милиона еура.** Покривеност извоза увозом износи 118.7 милиона евра.

У спољнотрговинској размени округа за период јануар – септембар 2025.г. години, највеће учешће имају привредна друштва из Крушевца која су од укупног извоза за 8 месеци извела 77.7%, затим из Трстеника 9.8%, Александровца 4.3%.

Преглед спољнотрговинске размене по регионима:

За првих девет месеци 2025.г. компаније из Расинског округа су највише своје производе пласирале на тржиште Европске уније, од укупног извоза округа 77.3% је извежено на тржиште Европске уније, такође и што се тиче увоза 59.1% се увози из Европске уније.

у милионима евра

Групе земаља	Извоз		Увоз		Удео у укупном извозу у %		Удео у укупном увозу у %	
	2025	Индекс	2025	Индекс	2024	2025	2024	2025
SVET	373.2	108.9	314.3	107.7	100.0	100.0	100.0	100.0
EU28	300.9	110.8	187.8	109.1	79.2	80.6	59.0	59.7
EU27 (-GB)	288.5	115.2	185.6	109.6	73.1	77.3	58.0	59.1
ABC (AL,TR,BA,ME,CY,GR,MK,BG,RO)	60.3	98.6	59.0	96.2	17.9	16.2	21.0	18.8
BSEC (AL,AM,AZ,BG,GE,GR,MD,RO,RU,TR,UA,MK)	44.8	91.0	61.1	98.4	14.4	12.0	21.3	19.4
CEFTA (BA,ME,MK,AL,MD)	38.9	98.5	12.4	113.9	11.5	10.4	3.7	4.0
Otvoreni Balkan (MK,AL)	13.1	84.3	8.0	112.4	4.5	3.5	2.4	2.5
EAES (RU,BY,KZ,AM,KG)	9.7	86.9	3.7	90.7	3.2	2.6	1.4	1.2
JCU (RU,BY,KZ)	9.3	84.4	3.3	80.5	3.2	2.5	1.4	1.0
EFTA (KS,LI,NO,CH)	6.0	115.7	2.2	27.9	1.5	1.6	2.7	0.7

Табела 1. Преглед спољнотрговинске робе размене по општинама за период јануар–септембар 2025. г.

у милионима евра

Општине	Извоз		Увоз		Удео у укупном извозу у %	Удео у укупном увозу у %	Размена		Нето извоз	
	2025	Индекс	2025	Индекс	2025	2025	2025	Индекс	2024	2025
УКУПНО:	373.2	108.9	314.3	107.7	100.0	100.0	687.6	108.4	50.8	58.9
Крушевац	291.4	114.1	256.9	108.9	78.1	81.7	548.4	111.6	19.5	34.5
Трстеник	35.6	94.3	32.0	97.2	9.5	10.2	67.6	95.7	4.9	3.6
Александровац	15.9	82.8	9.0	84.5	4.2	2.9	24.9	83.4	8.5	6.9
Брус	16.5	102.5	6.1	129.5	4.4	1.9	22.5	108.6	11.4	10.4
Варварин	9.0	76.0	6.8	148.3	2.4	2.1	15.8	96.0	7.3	2.3
Ћићевац	4.8	208.2	3.6	116.8	1.3	1.1	8.4	156.4	-0.7	1.3

У спољнотрговинској размени округа за период јануар – септембар 2025.г. године, највеће учешће имају привредна друштва из Крушевца која су од укупног извоза за 9 месеци извела 78.1%, затим из Трстеника 9.5%, Александровца 4.2%.

Компаније са територије Крушевца у првих девет месеци 2025. године извезле су 14,1% више робе у односу на исти период 2024. године, што номинално износи 291.4 милиона евра. Пораст је забележен и на увозној страни – увоз је у Крушевцу повећан за 8,9% у односу на исти период претходне године и износи 256.9 милиона евра.

Укупна спољнотрговинска размена града Крушевца за период јануар–септембар 2025. године износила је 548,4 милиона евра, што представља раст од 11,6% у односу на исти период 2024. године.

Табела 2. Преглед извоза по робама за јануар - септембар 2025.године

у милионима евра

ПРОИЗВОД ЦТ	2025			2025 / 2024
	Нето тежина у тонама	Износ	Учешће у %	Индекс
УКУПНО 1274 РОБА	119,868.7	373.2	100.0	108.9
Сетови проводника за паљење,ост. сетови за возила	3,100.4	107.1	28.7	140.6
Гуме спољне пнеуматске,нове за путничке аутомобиле	15,875.6	78.4	21.0	96.5
Гуме спољне,нове,за аутобусе,камионе,ИО до= 121,остале	4,026.3	18.5	5.0	181.4
Неразврстана роба по ЦТ-војна роба	1,178.9	10.7	2.9	72.0
Саднице јестивог воћа са голим коренима	1,311.7	8.1	2.2	269.8
Малине,смрзнуте,без додатка шећера	1,678.1	7.5	2.0	99.5
Моторна уља,компресор.и турбин.уља за подмазивање	2,846.5	6.6	1.8	142.8
Течности за хидрауличне намене,не садрже биодизел	3,323.1	5.6	1.5	281.3
Прибор за цеви,од гвожђа или челика,остало	227.7	3.8	1.0	74.2
Купине,без додатка шећера,смрзнуте	1,556.1	3.8	1.0	111.7
Возила моторна за специјалне сврхе,остала	245.0	3.3	0.9	467.8
Јабукe,свеже,остале,за земље ван ЕУ/ЦХ/ЛИ	4,810.4	3.1	0.8	122.3
Експлозивни припремљени,осим барута	1,660.9	2.9	0.8	96.5
Пелете од дрвета	15,117.9	2.8	0.8	269.4
Вишње (Прунус церасус),смрзнуте,без шећера	667.7	2.8	0.8	59.6
Прикључци и контактни елементи за жице и каблове	366.7	2.5	0.7	160.4

Остали производи(цемент,бетон,вештачки камен),остало	11,647.1	2.4	0.6	646.0
Производи за заптивање,од остале гуме,осим тврде	88.4	2.4	0.6	72.6

Табела 3. Преглед увоза по робама за период јануар - септембар 2025 .г.

у милионима евра

ПРОИЗВОД ЦТ	2025			2025 / 2024
	Нето тежина у тонама	Износ	Учешће у %	Индекс
УКУПНО 2481 РОБА	223,588.5	314.3	100.0	107.7
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	6,636.9	11.8	3.8	117.9
Каучук природни,технички спецификован (ТСНР)	5,553.0	11.6	3.7	117.8
Остали проводници,напон до= 1000В,са конекторима,остали	403.1	11.0	3.5	124.3
Ост.уља за подмазив. и ост.уља,без бодизела,остало	9,067.1	9.3	3.0	88.4
Гуме спољне пнеуматске,нове за путничке аутомобиле	1,785.7	8.6	2.7	758.4
Делови изолациони,од пластичне масе	351.6	7.8	2.5	115.5
Угљеник(чађ и остали облици угљеника непоменути)	4,484.8	7.4	2.4	124.0
Полипропилен у примарним облицима,остали	2,550.1	6.5	2.1	178.8
Тестлајнер(рециклирани слојевити картон),м до= 150г/м2	13,081.1	6.4	2.0	108.1
Хартија за таласасти картон(велленстофф)	12,291.5	5.6	1.8	89.5
Гуме спољне,нове,за аутобусе,камионе,ИО више од 121,остале	1,445.5	5.1	1.6	178.0
Бутадиен каучук (БР)	2,227.5	4.8	1.5	143.7
Мешавине каучука са чађи или силицијумдиоксидом	1,678.4	4.7	1.5	86.9
Жица упредена,ужад,каблови(до= 3мм),месингани,остали	2,229.5	4.7	1.5	118.2
Утикачи и утичнице,за напон до 1000В,остало	98.1	4.5	1.4	137.2
Остали проводници,остали,за напон до 80В	339.3	3.9	1.3	156.5
Производи остали,од пластичних маса,остало	320.3	3.8	1.2	129.7
Адитиви за уља за подмазивање,садрже уља од нафте	969.0	3.7	1.2	160.2
Калупи за гуму и пластичне масе,остало	165.5	3.6	1.2	66.5

Преглед 5 земаља, најзначајнијих спољнотрговинских партнера, рангираних према вредности извоза и увоза, јануар – септембар 2025.г.

Табела 4.

у милионима евра

Земље намене/пореkla	Извоз	
	2025	Индекс
УКУПНО:	253.2	110.5
Мађарска	95.9	145.1
Немачка	31.3	119.1
Словачка	26.8	96.1
Француска	23.9	114.4
Италија	17.0	98.6

у милионима евра

Земље намене/порекла	Увоз	
	2025	Индекс
Немачка	38.7	116.3
Кина	34.3	112.5
Турска	27.3	91.1
Пољска	19.5	101.0
Италија	15.1	98.1

Табела 5. Преглед спољнотрговинске размене за период јануар – септембар 2015. до 2025.г.
у милионима еур

Период	Извоз			Увоз			Размена	Нето извоз
	Укупно земаља	Износ	Индекс претх. год	Укупно земаља	Износ	Индекс претх. год		
01-09.2025	89	373.2	109.0	87	314.3	107.7	687.6	58.9
01-09.2024	86	342.7	99.6	84	291.9	111.9	634.5	50.8
01-09.2023	91	344.7	96.9	82	261.4	84.0	606.0	83.3
01-09.2022	84	355.9	132.5	90	311.3	126.7	667.3	44.6
01-09.2021	84	268.7	128.4	94	245.8	150.3	514.5	22.9
01-09.2020	88	209.8	102.8	83	163.6	100.5	373.4	46.2
01-09.2019	74	204.1	113.9	83	162.9	108.5	367.0	41.3
01-09.2018	77	179.4	108.5	87	151.2	124.8	330.6	28.2
01-09.2017	72	165.4	113.3	83	121.3	105.3	286.8	44.1
01-09.2016	70	149.9	117.2	77	115.3	114.6	265.2	34.5
01-09.2015	78	128.1	111.7	80	101.4	112.1	229.4	26.7

2.2.6. Стање на тржишту рада

Стање на тржишту рада карактеришу: неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, непосредовање одговарајућих знања и вештина и радног искуства незапослених лица, велико учешће жена у укупној незапослености, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама.

2.2.6.1. Кретање незапослености

Табела 11. Кретање незапослености, на дан 01.12.2025.

Незапослени	Град Крушевац	Расински округ
Укупно	6.271	13.990
Жене	3.771	8.116
Мушкарци	2.500	5.874

Извор: Национална служба за запошљавање

Незапосленост жена у граду Крушевцу и даље је израженија од незапослености мушкараца.

Табела 12. Полна структура незапослених лица у граду Крушевцу, по годинама

Незапослена лица	Новембар 2020	Новембар 2021	Новембар 2022	Децембар 2023	Октобар 2024	Новембар 2025
Укупно	10.154	8.751	7.991	7.574	6.682	6.271
Жене	58%	59%	60%	60%	60%	60%

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 13. Незапослена лица по полу и годинама старости у граду Крушевцу, на дан 01.12.2025. године

Године старости	Незапослена лица	
	Укупно	Жене
15-19	129	52
20-24	341	196
25-29	441	264
30-34	477	317
35-39	609	401
40-44	717	470
45-49	832	524
50-54	902	541
55-59	928	545
60-64	895	461
Укупно	6.271	3.771

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 14. Структура незапослених према полу, новембар 2025 -удео у Расинском округу и Републици Србији

		Град Крушевац	Удео у Расинском округу (%)	Удео у Републици Србији (%)
Незапослени – укупно		6.271	44%	1,8%
Незапослени – жене	Број	3.771	46%	2%
	%	60%		
Незапослени – мушкарци	Број	2500	42%	1.7%
	%	40%		

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 15. Број и полна структура незапослених у граду Крушевцу, по годинама

	Новембар 2020	Новембар 2021	Новембар 2022	Децембар 2023	Октобар 2024	Новембар 2025
Незапослени – укупно	10.154	8.751	7.991	7.574	6.682	6.271
Незапослени – жене	5.925	5.221	4.829	4.592	4.053	3.771
Незапослени – мушкарци	4.229	3.530	3.162	2.982	2.629	2.500

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 20. Дугорочна незапосленост

Незапосленост	Новембар 2020	Новембар 2021	Новембар 2022	Децембар 2023	Октобар 2024	Новембар 2025
Укупно незапослени	10.154	8.751	7.991	7.574	6.682	6.271
Незапосленост младих 15-24 година	10%	8,5%	8,5%	8,4%	7,9%	7,5%
Незапослени старији од 50 година	33,90%	37,35%	39%	39,8%	41,60%	43,45%
Дугорочно незапослени (преко 12 месеци)	68,71%	68,43%	68,89%	69,1%	70,41%	67,8%

Извор: Национална служба за запошљавање

**Табела 21. Незапослена лица по полу и дужини тражења посла у граду Крушевцу,
на дан 01.12.2025. године**

Дужина тражења посла	Незапослена лица	
	Укупно	Жене
До 3 месеца	846	439
3 до 6 месеци	525	297
6 до 9 месеци	332	182
9 до 12 месеци	316	180
1 до 2 године	712	428
2 до 3 године	475	285
3 до 5 година	669	398
5 до 8 година	592	374
8 до 10 година	243	161
Преко 10 година	1561	1027
Укупно	6.271	3.771

Извор: Национална служба за запошљавање

**Табела 22. Незапосленост према степену стручне спреме у граду Крушевцу,
на дан 01.12.2025. године**

Број незапослених	Степен стручне спреме										
	Без сс	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Укупно	155	1436	264	1403	1926	49	453	243	339	2	1
Жене	93	779	171	703	1258	20	340	174	231	1	1

Извор: Национална служба за запошљавање

2.2.6.2. Запосленост и кретање запослености

Према подацима Републичког завода за статистику, Крушевац има 40.986 запослених лица (2024/ III квартал).

Табела 23. Запосленост у граду, округу и на републичком нивоу, годишњи просек

	2015.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Град Крушевац	29.678	30.535	31.611	30.606	33.286	35.165	40.192	40.324	41.286	40.722
Расински округ	54.359	55.254	56.499	61.500	57.979	59.496	68.509	68.700	69.471	68.751
Република Србија	1989617	2062588	2131079	2173135	2215475	2273591	2360588	2367704	2378365	2365745

Извор: Републички завод за статистику

Табела 24. Број запослених лица по делатностима на нивоу града - годишњи просек 2022. године

Делатности	Број запослених
Пољопривреда, шумарство и рибарство	361
Рударство	25
Прерађивачка индустрија	10442
Снабдевање ел.енергијом, гасом и паром	429
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	613
Грађевинарство	2175
Трговина на велико и мало и поправка м.возила	5295
Саобраћај и складиштење	1450
Услуге смештаја и исхране	1245
Информације и комуникације	436
Финансијска делатност и осигурање	609
Пословање некретнинама	242
Стручне, научне, иновативне и техничке делатности	1229
Администрација и помоћне услужне делатности	914
Државна управа и обавезно социјално осигурање	1725
Образовање	2316
Здравствена и социјална заштита	3914
Уметност, забава и рекреација	617
Остале услужне делатности	612
Укупно - запослени у правним лицима	26774
Од тога: Предузетници (лица која сама обављају дел.) и запослени код њих	7877
Регистровани индивидуални пољопривредници	1383

Извор: Републички завод за статистику

Највећи број запослених, од укупног броја запослених, је у прерађивачкој индустрији (10442 лица), а значајан број запослених је и у сектору трговине.

2.2.6.3. Просечне зараде

Табела 25. Просечне зараде по запосленима у РСД, септембар 2025. године

	Град Крушевац	Расински округ	Република Србија
Просечна бруто зарада (са порезом и доприносима)	133.833	127.412	150.947
Просечна нето зарада (без пореза и доприноса)	96.655	92.070	109.147

Извор: Републички завод за статистику

II ПЛАН АКТИВНОСТИ

Циљеви и приоритети

Циљеви активне политике запошљавања у граду Крушевцу 2026. године усмерени су на повећање запослености.

III ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Одлуком о буџету града Крушевца за 2026.годину одређено је 24.000.000,00 динара за спровођење мера запошљавања. За спровођење осталих програма које ће Град да спроводи у 2026.години издвојено је 24.000.000,00 динара, где ће 3.000.000,00 динара бити издвојена на име пренетих обавеза ЈАПЗ-а из 2025.године за програме «Стручна пракса 2025», «Приправници 2025» и «Стицање практичних знања 2025», а 21.000.000,00 динара за следеће програме:

1. Субвенција за самозапошљавање
2. Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих-
Нова радна места
3. Програм јавних радова
4. Програм стручне праксе

- **Субвенција за самозапошљавање**

Подршка самозапошљавању подразумевапругање стручне помоћи, обуку из области предузетништва и субвенцију за самозапошљавање. Средства за самозапошљавање у 2026. години одобраваће се у виду субвенције, у једнократном износу.

За реализацију програма „Субвенција за самозапошљавање“ Град Крушевац у 2026. години планира да издвоји **14.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- **Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих- Нова радна места**

Послодавци који припадају приватном сектору, првенствено мала и средња предузећа, могу за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих остварити субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима у једнократном износу.

За реализацију програма „**Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих**“, Град Крушевац у 2026. години планира да издвоји **2.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- **Програм јавних радова**

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

За реализацију програма „**Јавни радови**“, Град Крушевац у 2026. години планира да издвоји **3.000.000 динара**, а Национална служба ће пружити техничку подршку.

- **Програм стручне праксе**

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање- квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита када је то Законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци.

За реализацију програма „**Стручна пракса**“, Град Крушевац у 2026. години планира да издвоји **2.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

Уколико планирана средства по програмима не буду утрошена током конкурса, средства ће бити преусмерена на програме са највише захтева, што ће бити регулисано Анексом споразума.

IV ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Финансирање активне политике запошљавања града Крушевца у 2026. години обавиће се из средстава буџета Града Крушевца за следеће програме:

- **Субвенција за samozapošljavanje**
- **Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих**
- **Програм јавних радова**
- **Програм стручне праксе**

Уколико се буџетом Републике Србије одобре средства, укупан износ средстава намењен реализацији наведених програма и мера, биће увећан.

V НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЛАПЗ 2026.

Мере активне политике запошљавања по ЛАПЗ-у 2026. године, Град Крушевац планира да спроводи у сарадњи са Националном службом за запошљавање - филијала Крушевац.

VI SWOT АНАЛИЗА НИВОА РИЗИКА НА ТРЖИШТУ РАДА

Применом SWOT анализе, све прикупљене информације о стању на тржишту рада и перспективама у интерном и екстерном економском и социјалном окружењу класификоване су у оквиру четири категорије: снаге, слабости, шансе и опасности. Анализа је усмерена на

идентификовање унутрашњих и спољних фактора који имају позитиван или негативан утицај на остварење циља - повећање запошљавања.

Снаге (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
- Програм развоја Града Крушевца - Развијене институције за пружање подршке бизнису - Град Крушевац - седиште Расинског округа	- Неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, непоседовање одговарајућих знања и вештина и радног искуства незапослених лица, велико учешће жена у укупној незапослености
Шансе (Opportunities)	Опасности (Threats)
- Изградња индустријских зона као генератора нових радних места - Образовање радне снаге према потребама привреде - Долазак инвеститора - Изградња аутопута Појате-Прељина	- Одлив стручних кадрова

VII ИНДИКАТОРИ УСПЕШНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ АКТИВНИХ МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА ЛАПЗ 2025. године

Град Крушевац и Национална служба за запошљавање – филијала Крушевац су током 2025. године спроводили активну политику запошљавања на основу Локалног акционог плана запошљавања града Крушевца за 2025. годину и закључених Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2025. годину бр. 404-487/2025-II од 14.05.2025.године, Споразума о техничкој сарадњи за 2025. годину бр. 404-486/2025-II од 14.05.2025.године (у даљем тексту: Споразум), као и Анекса споразума о прерасподели средстава бр. 404-1301/2025-II од 16.10.2025.године

Споразумом о суфинансирању је било предвиђено издвајање укупно 33.333.333,43 динара за реализацију програма, од чега Град учествује са 51% или 17.000.000,00 динара, а Национална служба са 49% или 16.333.333,43 динара. Споразумом о техничкој сарадњи предвиђена је реализација програма Јавни радови за коју је Град издвојио 4.000.000,00 динара, а Национална служба је пружила техничку подршку. За финансирање Локалног акционог плана запошљавања града Крушевца за 2025. годину из буџета града је издвојено укупно 21.000.000,00 динара.

Споразумима је предвиђена реализација локалног плана запошљавања кроз пет мера:

1. Програм јавних радова
2. Субвенција послодавцима за запошљавање лица из категорије теже запошљивих
3. Субвенција за samozapošljavanje,
4. Програм стицања практичних знања,
5. Програм стручне праксе,
6. Програм приправника.

По закључењу Споразума, расписани су Јавни позиви. Програм јавних радова је био расписан од 29.09.2025.године до 03.10.2025.године. Јавни позиви за програме Самозапошљавање, Стручна пракса, Стицања практичних знања и Нова радна места-запошљавање лица из категорије теже запошљивих расписани су 14.06.2025.године и трајали су у док се средства не утроше или најкасније до 30.09.2025. године, док је програм самозапошљавања трајао до 14.07.2025.године.

Реализација програма ЛАПЗ 2025 још увек је у току. На дан 08.12.2025.године, стање је следеће :

За програм **јавних радова**, укупно је било издвојено 4.000.000,00 динара, где је учешће Града износило 100%, а Национална служба је пружила техничку подршку. По јавном позиву, поднете су две пријаве за ангажовање 15 лица.

Средства намењена за организовање спровођења јавних радова користе се за:

- исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима по основу уговора о привременим и повременим пословима, у висини до 47.000,00 динара по лицу, на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, увећану за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање; наведена накнада обухвата и трошкове доласка и одласка са рада;
- накнаду трошкова спровођења јавних радова послодавцу, у свим областима, једнократно, у висини од:
 - о 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају месец дана,
 - о 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају два месеца,
 - о 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају три и четири месеца;
- накнаду трошкова обуке: у зависности од врсте и сложености послова које обухвата јавни рад, у току првог месеца спровођења јавних радова може се организовати обука, по интерном програму послодавца или програму образовне установе, односно за лица ангажована код послодавца – пружаоца услуга социјалне заштите, у складу са законом; по завршетку обуке лицу се издаје интерна потврда о стеченим компетенцијама или јавно призната исправа уколико је обуку реализовао јавно признати организатор активности образовања одраслих; послодавцу – извођачу јавног рада, односно образовној установи, исплаћују се средства у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку и којем је издата потврда о стеченим компетенцијама; накнада трошкова обуке не може бити исплаћена за лица која су у претходном периоду већ завршила предвиђену обуку; Национална служба процењује оправданост потребе за обуком, уколико исто није регулисано законом.

Одлука	Датум одлуке	Број лица-одлука	Износ средстава-одлука	Број лица-уговори	Износ средстава-уговори	Ж / М
I	24.10.25.	15	2.338.641,30	15	2.338.641,30	8ж/7м
Укупно:				15	2.338.641,30	8ж/7м

За **програм самозапошљавање**, по закључењу Анекса Споразума, Град Крушевац је издвојио средства у износу од 12.227.930,00 динара а Национална служба 11.748.403,43 динара, те су укупно издвојена средства за ову меру износила 23.976.333,43 динара.

Субвенција за самозапошљавање додељује се у једнократном износу од 380.000,00 динара, односно 420.000,00 динара за незапослене особе са инвалидитетом, ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и оснивања привредног друштва, уколико оснивач заснива у њему радни однос.

По јавном позиву, поднет је 125 захтева, од којих 8 затева није испунило услове Јавног позива. У складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум одлуке	Број лица-одлука	Износ средстава-одлука	Број лица-уговори	Износ средстава-уговори	Ж / М
I	04.09.25.	51	19.460.000,00	49	18.700.000,00	21ж/28м
II	20.10.25.	2	760.000,00	2	760.000,00	1ж/1м
III	12.11.25.	11	4.180.000,00	8	3.040.000,00	6ж/2м
IV	26.11.25.	3	1.140.000,00	?	?	ж/ м
Укупно:				59	22.500.000,00	28ж / 31м

Напомена: Уговори из IV одлуке имају рок за закључење до краја децембра 2025.године

Све субвенције по програму Самозапошљавања биће исплаћене до краја 2025.године.

Предузетничке радње које су основане кроз овај програм 95% баве се производном делатношћу (производњом предмета од дрвета, одеће, намештаја, торти и колача)

За програм доделе субвенција за запошљавање теже запошљивих лица – нова радна места, по Анексу Споразума укупно је издвојено 2.208.000,00 динара, где је учешће Града износи 51 % или 1.126.000,00 динара, а учешће Националне службе 49% тј. 1.081.920,00 динара.

Висина субвенције је одређена степеном развијености јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) према месту запошљавања лица, а у складу са важећом уредбом Владе Републике Србије и износи:

- 230.000,00 динара по лицу, односно 276.000,00 динара за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама и жртве породичног насиља, у првој и другој групи ЈЛС

По јавном позиву поднето је укупно 12 захтева за 15 лица. Један захтев не испуњава услове јавног позива, а од једног захтева послодавци су одустали. По захтевима који су испунили услове јавног позива, у складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији :

Одлука	Датум Одлуке	Бр. послодаваца-одлука	Бр. лица-одлука	Износ средстава - одлука	Бр. Послодаваца -уговор	Бр. лица-уговор	Износ средстава-уговор	Ж / М
I	17.09.25.	5	5	1.242.000,00	4	4	966.000,00	2ж/2м
II	24.10.25.	5	5	1.242.000,00	5	5	1.242.000,00	2ж/3м
Укупно:							2.208.000,00	4ж/5м

Све субвенције по програму биће исплаћене до краја 2025.године.

За програм стручне праксе, по Анексу Споразума је укупно издвојено 3.819.000,00 динара где је учешће Града износило 51% или 1.947.690,00 динара а учешће Националне службе 49% тј. 1.871.310,00 динара. Укупно је било поднето 17 захтева за стручно оспособљавање 29 лица.

Током трајања програма стручне праксе Национална служба за запошљавање и Град ангажованим лицима на име новчане помоћи и трошкова превоза исплаћују средства у укупном месечном износу од:

- 35.000,00 динара за лица са средњим образовањем,
- 40.000,00 динара за лица са високим образовањем;
- врши обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, у складу са законом.

По захтевима који су испунили услове јавног позива, у складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији :

Одлука	Датум одлуке	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- одлука	Износ средстава- одлука	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- уговор	Износ средстава- уговор	Ж / М
I	03.09.25.	3	3	1.260.000,00	3	3	1.260.000,00	2ж/1м
II	20.10.25.	7	8	2.559.000,00	5	6	2.103.000,00	4ж/2м
укупно						9	3.363.000,00	6ж/3м

По овом програму у 2025.години исплаћена су средства у износу од **213.757,46** динара из Буџета града. Исплата средстава послодавцима се врши на 6, 9 или 12 месеци и наставиће се у 2026. години, због чега ће бити планирана финансијска средства из Буџета града у износу од **1.501.372,54** динара на име пренетих обавеза.

За програм **стицање практичних знања**, по Анексу Споразума је укупно издвојено 1.530.000,00 динара, где је учешће Града износило 51% или 780.300,00 динара, а учешће Националне службе 49% тј. 749.700,00 динара. По јавном позиву поднето је 14 захтева за 24 лица.

Послодавцу који је засновао радни однос са незапосленим лицем за време стицања знања и вештина за рад, Национална служба и Град рефундирају послодавцу на месечном нивоу нето минималну зараду (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању од 3 или 6 месеци (у зависности од врсте радног односа).

У складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум одлуке	Бр. послодаваца-одлука	Бр.лица-одлука	Износ средстава-одлука	Бр. послодаваца-одлука	Бр.лица-уговор	Износ средстава-уговор	Ж/М
I	17.09.25.	2	2	1.020.000,00	2	2	1.020.000,00	2ж/0м
II	24.10.25.	1	1	510.000,00	1	1	510.000,00	1ж/0м
Укупно:						3	1.530.000,00	3ж/0м

Укупно исплаћена средства у 2025.години за реализацију програма стицање практичних знања износе **86.122,19** динара из градског буџета. Исплата средстава послодавцима се врши на 6, 9 или 12 месеци и наставиће се у 2025. години, због чега ће бити планирана финансијска средства из Буџета града у износу од **694.177,81** динара на име пренетих обавеза у 2026. години.

За програм Приправника, по Анексу Споразума је укупно било издвојено 1.800.000,00 динара, где је учешће Града износило 51% или 918.000,00 динара, а учешће Националне службе 49% или 882.000,00 динара. По Јавном позиву за програм Приправника са високим нивоом квалификација, поднето је 4 захтева за 4 лица.

Послодавцу током реализације мере Град и Национална служба рефундирају на месечном нивоу нето минималну зараду лица увећану за 20% (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање. Национална служба за запошљавање (у даљем тексту: Национална служба) и Град меру финансирају најдуже до 12 месеци, и то:

- до 9 месеци за лица са шестим нивоом квалификација и/или 180 ЕСПБ,
- до 12 месеци за лица са најмање шестим нивоом квалификација и 240 ЕСПБ.

У складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум одлуке	Бр. послодаваца-одлука	Бр.лица-одлука	Износ - одлука	Бр. послодаваца-уговор	Бр.лица-уговор	Износ а- уговор	Ж/М
I	03.09.25.	1	1	900.000,00	1	1	900.000,00	0ж/1м
II	24.10.25.	1	1	900.000,00	1	1	900.000,00	0ж/1м
Укупно:						2	1.800.000,00	0ж/2м

Укупно сви програми ЛАПЗ 2025

Број запослених лица	Износ средстава- уговор (Град и НСЗ)	Износ средстава- уговор (Град)	Ж/М
97	31.401.000,00	18.353.151,30	49ж/48м (50,5% жене)

Напомена: По програму Самозапошљавање уговори из IV одлуке имају рок за закључење до краја децембра 2025.године

ЛАПЗ 2024

Укупно исплаћена средства из градског буџета у 2025.години на име пренетих обавеза ЛАПЗ-а из 2024.године по програмима:

-,Стручна пракса 2024“- 1.165.405,24 динара

-,Стицање практичних знања 2024“- 1.181.785,43 динара

Укупно: 2.347.190,67 динара

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА КРУШЕВЦА

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Иван Манојловић